

WAPPERS, Gustaaf, historieschilder (Antwerpen 23 augustus 1803 - Parijs 6 december 1874).

Na studie aan de Antwerpse Academie werd hij er in 1832 leraar en fungeerde er als directeur van 1840 tot '53, toen hij door zijn concurrent Nicaise de Keyser, de andere grote Vlaamse historieschilder, werd opgevolgd. Sedert 1853 in Parijs gevestigd, werd hij er de vertrouweling van de keizerlijke familie.

In de Franse classicistische traditie (J.L. David) opgeleid, maakte hij zich hiervan los, mede door een kort verblijf te Parijs waar E. Delacroix hem beïnvloedde. Hij nam de leiding van een Antwerpse schildersgroep die zich opnieuw door het eigen verleden wilde laten inspireren en zich derhalve keerde tegen de directeur van de Antwerpse Academie, Matthias van Bree (1773-1839), die een aanhanger was van David en derhalve als verrader van de Vlaamse tradities (P.P. Rubens) beschouwd werd. Zo werd Wappers te Antwerpen en in België de vaandeldrager van de romantische schilderkunst, die zo nauw verbonden is met het Belgisch nationaal gevoel en de Vlaamse gedachte. Wappers had reeds aan het eind van de Hollandse tijd sensatie verwekt met zijn debuut : Opoffering van de burgemeester van Leiden (1829). Toen hij in de Salon van 1830 tegenover de classicist J. Fr. Navez stond, ging deze artistiek-revolutionaire daad vooraf aan de politieke omwenteling van enkele weken later.

Na de Revolutie werd Wappers in korte tijd de officiële schilder van België's verleden, wat dan uiteraard in hoge mate met Vlaanderens geschiedenis samen viel. Zijn Episode uit de Belgische Omwenteling (z. illustratie bij Belgische Revolutie), door de regering besteld, diende de nieuwe nationale idee; kort daarna stelde Nicaise de Keyser zijn Slag der Gulden Sporen ten toon (1836).

In Antwerpen werd Wappers lid van de in 1835 gestichte Olijftak, een letterkundige maatschappij die de heropleving van de rederijkerij nastreefde en waar jonge literatoren schilders tot bondgenoten hadden; beide groepen zochten aansluiting bij het Vlaamse verleden. In De Olijftak bevond Wappers zich in het gezelschap van de literatoren H. Conscience, Th. van Ryswyck en J.A. de Laet, allen tevens oud-gedienden uit de Belgische Revolutie. In 1845 werd in Antwerpen een Vlaamse politieke vereniging gesticht, De Toekomst, met als opzet voor de Vlaamse zaak alle krachten te bundelen; onder de slechts enkele tientallen leden van deze drukgroep bevond zich ook Wappers, naast bv. Jan van Beers, H. Conscience, en te Gent F.A. Snellaert en Ph. Blommaert. Toen bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1845 de liberale partij te Antwerpen vertegenwoordigers van deze groep weigerde op te nemen, kwam De Toekomst met een zelfstandige Vlaamse lijst op, maar Wap-

pers weigerde de aangeboden kandidatuur; de lijst behaalde overigens geen enkele zetel.

LITERATUUR : Archief van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, Antwerpen; - D. van Spilbeeck, *Gustaaf Wappers*, in *De Vlaamsche School* (1874, p. 184 vlg. en 204 vlg.); - P. de Mont, *De Schilderkunst in België van 1830 tot 1921* (1921); - J. Muls, *Schilders van Gisteren* (1940); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse gedachte*, II (1963).

REGINALD DE SCHRYVER